

Kyrruvík í Lopra til viðgerðar á tingi:

Nógv virkir í Lopra hava tapt — hetta eigur eisini at tapa

— segði Kjartan Mohr, sum helt, at einki grundarlag er fyri at veðhalda fyri láni til P/F Kyrruvík

Tingið hevur beint uppskotið frá landsstýrinum um veðhald fyri láni til pf. Kyrruvík í Lopra til viðgerðar í figgjarnevndini.

Felagið hevur heitt á landsstýrið um at ganga í veð fyri láni uppá 1 milj. kr. Lánipeningurin skal nýtast við 600.000 kr. til rakstrarpening, so virkið kann koma í gongd aftur, og 400.000 kr. at skila og isolera goymslurum frá framleiðsluhøll fyri.

Landsstýrið sigur í viðmerkingunum til uppskotið, at felagið í umsókn tess hevur vist til, at orsøkin til trongstöðuna er, at virkið byrjaði í ringastu tíð, tá olju- og mjølprisur fóru at falla, og at tað kom at selja av goymslunum við munandi halli.

Frammanundan veðheldur landskassin fyri 70% av 3,4 milj. kr. til pf. Kyrruvík.

Einki grundarlag

Undir orðaskiftinum við 1. viðgerð segði Kjartan Mohr úr framburðsflokkinum, at hann aldri fór at styðja landsstýrisuppskotið um veðhald, tí einki grundarlag var fyri tí. Hann segði, at felagið er insolvent, og at figgjarnevndin má taka tað til eftirtektar.

Kjartan Mohr minti á, at landskassin veðheldur í virkinum frammanundan, og hann segði, at manngongdin í slíkum fornum skjótt má broytast, tí tey privata virkini skulu dømast av Búskaparráðnum, meðan tað, sum skal gerast í sambandi við hetta virkið skal smoyggjast í gjøgnum.

Kjartan Mohr segði, at virkið var stovsett á ein diplomatiskan hátt, sum Atli Dam, lögmaður, skipaði fyri. Hann segði, at nógv virkir í Lopra hava tapt, og hann mælti til, at hetta virkið eisini fer at fáa somu lagnu.

Kjartan Mohr visti á, at meginparturin av teirri lantøkum, sum her er ætlanin at taka, eftir uppskotinum skal brúkast til rakstur. Hann segði, at so eigur virkið í Fuglafirði eisini at fáa hesar sømdir eins og hann helt, at virkið har er ført fyri at taka imóti øllum einsamalt.

Javnaðarmenn skulu ikki vera við

Kjartan Mohr segði seg kortini vera góðan við Suðuroynna, og hann mælti til at gera nakað í oynni, men har javnaðarmenn ikki eru við.

— Vit mugu sleppa av við hetta virussíð, segði Kjartan Mohr. Hann mælti at enda til, at virkið skal fáa pengar til at rokja

tað fyri, og at tað so eigur at biða, til idnaðarveðin er stabiliserað.

800.000 kr. í halli

Pauli Ellefsen úr sambandsflokkinum segði, at figgjarnevndin eigur at kanna framtíðarvæðingarnar hjá virkinum og út frá teimum døma, um tað skal halda fram. Hann visti á, at serfrøingar á sinni mæltu frá at stovnseta virkið í Lopra, men at tingið tók endaligu avgerðina um hetta eftir tilmæli frá figgjarnevndini.

Pauli Ellefsen upplýsti, at virkið í fjør hevði eitt hall uppá 800.000 kr., men at hallið einsamalt ikki kann verða avgerandi fyri, um tað skal halda uppat. Hann segði, at partapeningurin uppá 450.000 kr. tí var burtur, og legði aftrat, at um kanningarvar visa, at virkið ongan møguleika hevur, so er spurningurin, um tað almenna skal leggja meiri pening í tiltakið

Kom við idnaðar-fiskiskapinum

Hilmar Bech úr javnaðarflokkinum segði, at virkið varð stovsett tá rættiligg ferð kom á idnaðarfiskiskapin. Hann segði, at skipaiegarnar í Suðuroynni høvdu ynski um at fáa eitt virki í oynni til at taka imóti, og at hetta fór at spara munandi siglingartíð.

Hilmar Bech segði, at virkið ongan pening hevði til at standa imóti við, tá prisurin á idnaðarfiski fór at falla, og at hetta var orsøkin. Hann mælti til, at tinglimir gera sitt til, at virkið skal fáa ein framtíðarmøguleika og segði, at hann fór at taka støðu

til spurningin undir viðgerðini í figgjarnevndini.

Ove Mikkelsen úr tjóðveldisflokkinum segði, at hann hevði styðjað tankan við virkinum frá tí, talan varð um at stovna tað, og at hann framvegis gjørdi tað.

Jógvan Sundstein úr fólkaflokkinum helt, at spurningurin, sum figgjarnevndin skal kanna í hesum sambandi er, um idnaðarvinnan hevur nakran møguleika, og um virkið verður ført fyri at standa seg í kappingini.

Asbjørn Joensen úr sjálvstýrisflokkinum segði, at flokkurin fer at viðgera málið við vaelvild. Hann visti tó á, at skal tað veðhaldast fyri rakstrarpeningi í hesum fornum, so mugu onnur virkir fáa somu sømdir.

Óvurfallandi prisur

Atli Dam, lögmaður, segði, at virkið var komið í trupulleikar orsakað av teimum óvurfallandi prisunum. Hann segði, at tá prisurin var uppá 2,30 fyri kg, varð ventað, at hann fór at hækka meira, til 2,50 kr. fyri kg, men at úrslitið var, at prisurin lækkaði niður í 1,50 kr. fyri kg. Lögmaður segði, at heili 1.000 tons fóru fyri henda prisin, og at hetta var orsøkin til tað stóra hallið.

Lögmaður segði, at gjølligar kanningar vórðu gjørdar, áðrenn virkið fór í gongd, og at tað tá varð mettt, at kapasiteturin var ov litil, men at virkið seinni kundi fara at taka imóti umleið 450 tonsum um samdøgrið. Hann helt, at hetta tiltakið var væl undirbyggt og kanska betur enn onnur, har bæði tað almenna og einstaklingar hava tapt.

Lýsing

Tað verður her gjørt kunnugt, at tann av býráðnum samtyktu figgjarætlan yvir inntøkur og útreiðslur hjá Tórshavnar Havn fyri figgjarárið 1975/76 er til skjals á býráðsskrivstovu í gamla kommunuskúla frá 28. apríl til 16. mai 1975.

Tórshavnar býráð

23. apríl 1975

Fritíðaravloysari

Lastvognsførari søkist í umleið ein mánað.

Restorffs Bryggjari

Telefon 1 7428 — 1 4730

tingnýtt

Jákup Mortensen stýrisuppskotið, men við teirri viðmerking, at tørvur er á, at neyðugt varsemi verður vist í lantøkum framyvir.

Kjartan Mohr úr framburðsflokkinum segði áðrenn atkvøðugreiðsluna við 2. viðgerð, at spariknivurin hjá figgjarnevndarformanninum, Hákon Djurhuus, varð vordin heldur óhvassur. Hann segði, at ólag var komið í systemið, síðani hetta landsstýrið hevði tikið við, og boðaði frá, at hann fór ikki at atkvøða fyri uppskotinum.

— Sum stóðan er nú torir eingin at gera nakað, segði Kjartan Mohr, og eg kann ikki mæla nokrum til at gera nakað uppbyggjandi fyri samfelagið heldur. Tað er ein sorgarleikur, sum fer yvir landið nú, segði Kjartan Mohr.

Hilmar Kass úr sjálvstýrisflokkinum mælti til, at tað í lógina verður sett, at tað skal vera í sambandi við figgjarnevndina, um nýtsla skal gerast av láninum.

Hákon Djurhuus úr fólkaflokkinum visti á, at tað fyrr er gjørd ein samtykt í hesum sambandi, og at talan nú er um hækking av tølunum. Hann segði, at tað var avgjørt neyðugt, at málið bleiv samtykt.

Málið fekk 23 atkvøður fyri við 2. viðgerð.

Prístalsuppskotið avgreidd

Løgtingið hevur avgreitt uppskotið frá landsstýrinum um nýtt pristalsgrundarlag og nýggja pristalsviðgerð av lønum. Eftir hesum samtyktum verður pristalið sett til 100 frá 1. juli í ár, og skal hereftir roknast út eftir einum nýggjum grundarlagi. Tær nýggju reglurnar um dýrtíðarviðgerð av lønum skulu galda frá 1. oktober. Eftir hesi samtykt skulu allar lönir pristalsviðgerast fyri hverji trý stig, sum pristalið broytist í mun til 100. Lógin sigur, at hvør dýrtíðarviðbótin fyri tímalent er 60 oyru um tíman og 105 kr. fyri mánaðarlent fyri hverji trý stig.

A tingi vóru eisini broyttingaruppskot frá Hilmar Kass og fleiri um, at dýrtíðarviðgerðin skuldi verða fyri hvørt stigið, sum pristalið broytist. Hesi uppskot fingubert 7 atkvøður og fullu.

Einstøk føroysk skip royna eisini

Uppskotið frá sambandsflokkinum um at áleggja landsstýrinum at leiga tvey ella fleiri línuskip til praktiskar fiskiroyndir á landgrunnakantinum, sum strekkir seg úr einum landnyrðingi suður við vesturstrond Bretlands og suður imóti Biscaya-vikini, er beint í fiskivinnunevndina til viðgerðar.

Jákup Mortensen úr sambandsflokkinum segði við 1. viðgerð, at tað fyri tað mesta eru norðmenn og sviar, sum royna á hesari leiðini, men at nøkur einstøk føroysk skip eisini hava roynt har, og at meginparturin av veiðuni, tey hava fingið, hava verið longa og kalvi. Hann mælti til at samtykkja uppskotið og segði, at tað er av stórum týdningi, at vit møguliga skulu til samráðingar við bretar um veiðirættið.

Hilmar Kass úr sjálvstýrisflokkinum segði, at flokkurin er ikki imóti at gera drúgvur og nógvur fiskiroyndir, men helt, at tað hevði verið betur, um fleiri royndir vórðu gjørdar uttan fyri Føroyar, sum t.d. á Bill Baley-banka, tí hann helt, at vit kenna ov lítið til teir grunnarnar.

Eisini Heðin Klein úr tjóðveldisflokkinum mælti til, at fleiri royndir verða gjørdar á grunnunum uttan fyri Føroyar. Hann upplýsti, at tað á inniverandi figgjarløg eru avsett 1 milj. kr. til fiskiroyndir. Hetta er ein hækking uppá 500.000 kr., sum er upphæddin seinast.

Umboðsmenn fyri samgonguna í fiskivinnunevndini segdu í viðmerkingum sínum, at 1 milj. kr. eru settar av til slík endamál á figgjarlógini, og at landsstýrið saman við fiskirannsóknarstovuni eigur at skipa fyri, hvussu fiskiroyndir skulu fara fram, og settu teir til einki uppskot fram.

Við atkvøðugreiðsluna við 2. viðgerð fekk málið bert 7 atkvøður og fall.

50 milj. í láni til landskassan

Tingið samtykti í farnu viku uppskot frá landsstýrinum um at taka upp lán uppá 50 milj. kr. til landskassan. Hetta verður gjørt í sambandi við, at trekningsrætturin úr danska tjóðarbankanum er vaksin úr 20 upp í 50 milj. kr.

Figgjarnevndin hevði málið til viðgerðar og upplýsti við 2. viðgerð, at landskassans lánið í dag er slakar 145 milj. kr., sum gevur eina rentubyrðu uppá umleið 11,5 milj. kr. við prosentrentu uppá 8 í meðal. Nevndin mælti til at samtykkja lands-